

memòria

d'activitats 2011

Alba Sud
investigació i comunicació per al desenvolupament

Foto portada:
Protesta a favor
de la llei de
Territoris Costaners
Comunitaris,
Nicoya, Costa
Rica, 25/07/2011.
Fotografia d'Ernest
Cañada presa
en la filmació
del documental
"Nuestras Costas".

[Índex]

- 3 Presentació
- 4 Missió, visió enfocaments i programes temàtics
- 6 Principals accions per programes de treball
- 23 Pàgina Web
- 24 Institucions col·laboradores

Alba Sud

investigació i comunicació per al desenvolupament

Correu electrònic: info@albasud.org
Pàgina web: www.albasud.org
NIF: G-64793490

ALBA SUD consta inscrita al **Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya** el 5 de novembre de 2002 amb el número 26.825; al **Registre d'ONGD de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament** (núm. 256) el 20 de maig de 2008 i al **Registro Nacional de Asociaciones del Ministerio del Interior** (Grupo 1, Sección 1, Núm. Nacional 591.700) el 20 de novembre de 2008.

Junta Directiva:

President: Àlex Rodríguez
Vice-Presidenta: Jordina Pregonas
Secretària: Marisa Mullor
Tresorera: Olga Torné

Equip Tècnic:

Coordinació: Ernest Cañada (Managua, Barcelona)
Administració: Maite Antolínez (Barcelona)
Càmera i edició: Ríders Mejía (Managua)
Investigació social: Joan Buades (Eivissa)

Colaboradors/es:

Sensibilització: Mariona Ortiz (Barcelona)
Investigació social: Giorgio Trucchi (Managua)
Investigació social: Antonio Aledo (Alicante)
Càmera i edició: Núria Piera (Barcelona)
Realització i edició: Érica Tomas (Mèxico DF)
Correccions lingüístiques: Norma Sánchez (Barcelona)

[presentació]

ALBA SUD és una associació catalana especialitzada en investigació i comunicació per al desenvolupament fundada a Barcelona l'any 2002. Té també presència i col·laboradors i col·laboradores a diversos països llatinoamericans (Nicaragua, El Salvador, Costa Rica i Mèxic). Investigació i comunicació són enteses a ALBA SUD com a eines al servei de propostes de canvi social a favor de societats amb majors nivells d'equitat i benestar social. ALBA SUD pretén millorar les estratègies de comunicació social i aprenentatge compartit al voltant de processos de canvi social en el terreny del desenvolupament.

Finca de Doña
Corina, UCA Mirafior,
Nicaragua. Fotografia
d'Ernest Cañada.

Missió, visió, enfocaments i programes temàtics

La **missió** d'ALBA SUD és contribuir a la millora de les estratègies, eines i intervencions a favor del desenvolupament a través de la realització d'estudis i investigacions i la producció i difusió de recursos educatius i comunicatius, així com l'enfortiment del treball d'associacions de països del Sud amb objectius i propòsits similars.

La **visió** d'ALBA SUD és convertir-se en un think tank de referència en el terreny de la investigació i la comunicació per al desenvolupament amb capacitat de contribuir de forma significativa a organitzacions socials, administracions públiques, universitats.

Des d' ALBA SUD tractem d'acostar-nos a la realitat per analitzar-la, explicar-la i mostrar-la des d'un enfocament múltiple. Procurem captar una determinada situació des de diferents perspectives:

- El de les condicions estructurals que determinen la vida de la població en contextos de subdesenvolupament. Posem una especial atenció en els impactes socio-ambientals en àmbits territorials concrets de les dinàmiques econòmiques d'acumulació de capital (com el turisme, les activitats agropecuàries o el comerç, entre d'altres). A més, fixem la nostra atenció en com són i quines conseqüències tenen les polítiques de desenvolupament davant les realitats descrites.

- El de les experiències col·lectives d'organització, resistència i construcció d'alternatives davant aquestes condicions estructurals. En aquest sentit, donem un especial seguiment als esforços de les poblacions empobrides en la construcció d'una economia popular solidària que faci front a polítiques i condicions estructurals generadores de subdesenvolupament.
- El de les vivències subjectives i personals de la població en aquestes condicions estructurals de subdesenvolupament i en els seus esforços per adaptar-se i sobreviure a elles o organitzar-se col·lectivament per resistir-hi i construir alternatives.

Reserva Natural de Miraflores,
Nicaragua. Fotografia
d'Olga Torné.

Les publicacions, produccions audiovisuals i activitats públiques d'ALBA SUD estan organitzades al voltant de les següents temàtiques, que s'articulen en forma de **Programes**:

1. Turisme Responsable.
2. Recursos Naturals i Canvi Climàtic.
3. Sobirania Alimentària.
4. Construcció de Pau i Drets Humans.
5. Món del Treball i Migracions.
6. Educació i Comunicació per al Desenvolupament.
7. Iniciatives per al Canvi Social i Enfortiment Institucional
8. Món Global.

Principals accions de treball

Durant l'any 2011 les principals accions desenvolupades han estat les següents:

PROGRAMES	Reportatges en vídeo	Entrevistes en vídeo	Llibres	Papers	Altres Publicacions	Articles d'Opinió	Seminaris i Tallers	Intervencions Públiques
Turisme Responsable			1	4	5	16	2	17
Recursos Naturals i Canvi Climàtic	1	1			2	5		
Sobirania Alimentària					1			
Pau i Drets Humans						5		
Món del Treball i Migrancs	1			1				2
Educació i Comunicació pel Desenvolupament				3				
Iniciatives pel Canvi Social							1	1
Món Global						5		
TOTAL	2	1	1	8	7	31	3	21

Producció audiovisual

REPORTATGES

Y me fui

(El Salvador, Costa Rica, Nicaragua i Hondures, 2011, 46 minuts, Versions en castellà i anglès).

Una Producció d'ALBA SUD / Fundació PRISMA. Equip Tècnic: Realització i guió: Ernest Cañada, Càmera i edició: Ríders Mejía; Producció: Mercè Pinya i Ernest Cañada; música i cançó original: Moisés Gadea; disseny gràfic: Jordi Borràs. Sinopsi: El reportatge mostra el canvi que s'ha produït a l'economia centreamericana durant els últims trenta anys, on destaca la disminució del pes de l'agroexportació tradicional i el protagonisme de noves activitats com la recepció de remeses, el turisme, nous cultius industrials. A partir d'entrevistes i la història de diferents personatges es mostra la dinàmica territorial d'aquests nous sectors a diferents llocs de la regió. Inclou Material de Suport i un videoclip de la cançó original composta pel documental, Soy migrante, del cantautor nicaragüenc Moisés Gadea. Aquest reportatge va ser seleccionat en la competència nacional de Nicaragua per al Festival de Cine Centroamericano "Ícaro 2011".

Después de la emergencia

(El Salvador, 2011, 6 minuts).

Una producció d'ALBA SUD per l'Associació Entrepobles. Equip tècnic: Realització, càmera i edició: María Cilleros; Coordinació: Luis Orellana i Ernest Cañada; Imatges d'arxiu: Canal 12 El Salvador; Il·lustracions: Claudio Rodríguez; Col·laboració: ACUDESBAL, ADIBAL, Cooperativa Nueva Esperanza, ACAMPG, Pilar Colomé, Metzi Rosales. Sinopsis: Reportatge sobre la situació d'emergència viscuda al Bajo Lempa, El Salvador, després de les intenses pluges de principis d'octubre de 2011, i les seves causes, en part vinculades al Canvi Climàtic.

ENTREVISTES

Migracions, remeses i recursos naturals. El cas d'Olancho.

Entrevista a Wilmer Reyes, professor de la Universidad Nacional de Agricultura i investigador associat a la Red de Desarrollo Sostenible (RDS-HN) sobre l'impacte en els recursos naturals d'un model de desenvolupament basat en la migració massiva a partir del cas d'Olancho, Hondures. Realitzada per Ernest Cañada i filmada i editada per Riders Mejía. Duració: 17 minuts. 19 març 2011.

Presentació del llibre "Turisme placebo" a San José, Costa Rica. (1), en la UNAN León, Nicaragua (2) i en la UCA de Managua, Nicaragua. (3)

Publicacions

LLIBRES

Macià Blázquez i Ernest Cañada (coords.), **Turismo Placebo. Nueva colonización turística: del Mediterráneo a Mesoamérica y El Caribe. Lógicas espaciales del capital turístico**, Editorial Enlace, Managua, 2011 (en premsa). El llibre recull una recopilació d'articles de diversos autors: Joan Buades, Allen Cordero, Ileana Gómez, Pavel Isa Contreras, Alfonso Jiménez, Yolanda León, Marco Morales, Iván Murray, Enrique Navarro, Xenia Ortiz, Fátima Portoreal, Marcela Román i Ana Pricila Sosa, a més dels seus coordinadors. El contingut pretén oferir una mirada crítica al desenvolupament turístic produït a les Illes Balears (Espanya), Mèxic, Centreamèrica i El Carib. S'edita a iniciativa d'ALBA SUD i el Grup d'Investigació en Sostenibilitat i Territori de la Universitat de les Illes Balears (UIB), amb la col·laboració de Fundación PRISMA i el suport del Govern Balear, l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB i el Ministeri d'Educació i Innovació d'Espanya.

ARTICLES I REPORTATGES DE LA COL·LECCIÓ “OPINIONS EN DESENVOLUPAMENT”

Romper el cerco mediàtic del estado de excepció: Las Cattrachas (Honduras), per Yerina Rock (Article núm. 5 de la Col·lecció Opinions en Desenvolupament - Programa Comunicació per al Desenvolupament, novembre de 2011). Las Cattrachas són un grup de dones lesbianes, feminista, dedicat a la incidència política en defensa dels drets de les dones i la diversitat sexual a Honduras. Després del cop d'Estat del 28 de juny de 2009 es van convertir en una icona de la resistència, especialment entre les feministes organitzades d'Amèrica Llatina, a causa de la producció i difusió d'audiovisuals amb un fort contingut de denúncia i testimoni.

Migraciones en Centroamérica, en el centro de un cambio económico estructural, per Ernest Cañada (Article núm. 1 de la Col·lecció Opinions en Desenvolupament - Programa Món del Treball i Migracions, octubre de 2011). Anàlisi del paper central que ocupa la migració i les remeses a l'economia de la regió centreamericana i en el seu model d'inserció en el mercat internacional. Al seu torn s'exploren algunes de les implicacions que ha comportat aquest procés en termes socio-laborals, econòmics, territorials i mediambientals. Aquest article ha estat reproduït també per Encuentro. Revista Académica de la Universidad Centroamericana, núm. 90, 2011, pàgs. 34-49.

Comunicación masiva para el Turismo Rural Comunitario, la experiencia de ACTUAR en Costa Rica, per Ernest Cañada (Article núm. 4 de la Col·lecció Opinions en Desenvolupament - Programa Comunicació per al Desenvolupament, setembre de 2011). Aquest document explica el disseny i posada en marxa d'una estratègia de comunica-

ció massiva orientada a millorar el coneixement públic del Turisme Rural Comunitari a Costa Rica.

Puntos de Encuentro, desafiando tabúes por medio de una comunicación masiva, per Yerina Rock i Ernest Cañada (Article núm. 3 de la Col·lecció Opinions en Desenvolupament - Programa Comunicació per al Desenvolupament, juny de 2011). Aquest document analitza l'experiència innovadora de realització i difusió en canals de televisió comercials la telenovel·la “Sexto Sentido”.

Costa Rica: Comunidades costeras en lucha. Entrevista a Wilmar Matarrita, per Ernest Cañada (Article núm. 12 de la Col·lecció Opinions en Desenvolupament - Programa Turisme Responsable, juny 2011). Entrevista amb el coordinador del Frente de Comunidades Costeras en Resistencia, sobre les lluites dels pobles costaners davant la progressiva expulsió de seus territoris per l'avenç de les inversions turístic-residencials i la seva defensa de la Llei de Territoris Costaners Comunitaris.

Turisme al Municipi de Tola (Nicaragua): exclusió i resistència local, per Alejandro Bonilla i Matilde Mordt (Article núm. 11 de la Col·lecció Opinions en Desenvolupament - Programa Turisme Responsable, maig 2011). Anàlisi del procés de creixement de l'activitat turístic-residencial al municipi de Tola, Nicaragua, i la conflictitat que s'ha produït a la zona a conseqüència d'aquest model de desenvolupament.

Geopolítica, neoliberalisme i turisme als Països Catalans, per Joan Buades (Article núm. 10 de la Col·lecció Opinions en Desenvolupament - Programa Turisme Responsable, febrer 2011).

Anàlisi de les raons geohistòrica que ajuden a entendre el fort lideratge actual de les Empreses Transnacionals Turístiques de capital balear al món, en un procés que té el seu origen a l'Espanya franquista.

La metodologia “Pro-Poor Tourism”: una anàlisi crítica, per Jordi Gascón (Article núm. 9 de la Col·lecció Opinions en Desenvolupament – Programa Turisme Responsable, gener 2011, disponible en castellà). Anàlisi crítica de la metodologia “Pro-Poor Tourism”, desenvolupada per

la cooperació britànica a finals dels anys 90 i que en poc temps s'ha convertit en un referent de la cooperació en turisme per institucions públiques i multilaterals (com l'OMT), plataformes empresarials (com la World Travel and Tourism Council, que agrupa el centenar d'empreses transnacionals més grans del sector) i organitzacions no governamentals. En aquest article s'analitzen els seus fonaments teòrics a la llum d'altres enfocaments inspirats en perspectives altermundistes que prenen la Sobirania Alimentària com a marc de referència fonamental.

Conferència de la Rel-UITA a Mar de Planta, Argentina. Fotografia d'Ernest Cañada.

¿Turistear o turistizar?, per Ernest Cañada, Mauricio González, Milton Gabriel Hernández, Karla Cruz-Gómez i Sofia Medellín, (La Jornada del Campo, núm. 50, novembre 2011). Suplement mensual del diari mexicà La Jornada dedicat al turisme en àrees rurals i coordinat de manera conjunta entre ALBA SUD i CEDICAR.

La balearització global: Conflictes socioambientals de la construcció d'hotels balears a El Carib i Amèrica Central, per Macià Blàzquez, Joan Buades, Ernest Cañada i Ivan Murray (Quaderns de Pau i Solidaritat, núm. 49, Direcció General de Cooperació, Conselleria de Benestar Social, Govern de les Illes Balears, Palma, 2011 50 pàgs.). Informe sobre el procés d'internacionalització del capital turístic balear i les seves repercussions al Carib i Centreamèrica. Publicat a iniciativa del Grup de Recerca en Sostenibilitat i Territori de la Universitat de les Illes Balears i ALBA SUD.

Búnker playa-sol. Conflictos derivados de la construcción de enclaves de capital transnacional turístico español en El Caribe y Centroamérica, per Macià Blàzquez, Ernest Cañada i Ivan Murray (Scripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales, Vol. XV, núm. 368, 10 de juliol de 2011). Anàlisi del procés d'internacionalització del capital balear i les seves conseqüències a Mèxic, Amèrica Central i El Carib.

Recursos naturales y transnacionales, col·laboració amb la publicació editada per REDS com a part de la col·lecció "Postals de Centreamèrica". La publicació recull textos de diferents autors, entre ells d'Ernest Cañada, sobre conflictes socioambientals vinculats al turisme a Costa Rica. referència: AA.VV. (2011), Transnacionales y recursos naturales, REDS, Colección Postales de Centroamérica, núm. 2, Barcelona.

De consumus a responsabilis. Participació de Mariona Ortiz en el material didàctic de Setem Comunitat Valenciana sobre consum responsable amb el mòdul sobre sobirania alimentària. Referència: AA.VV. (2011), De consumus a responsabilis. Guia bàsica per a la supervivència terrícola, Setem Comunitat Valenciana, València.

América Latina: la depredación social y ambiental de las multinacionales hoteleras, per Daniel Gati. Co-edició de la Rel-UITA, el Sindicat Suec d'Hotels i Restaurants (HRF), la Unió General de Treballadors de Suècia (LO), la Confederació Sueca d'Empleats Professionals (TCO) i Alba Sud, Montevideo, 2011.

Col·laboració amb la revista **TourismWatch** per a l'edició especial sobre "Turisme i Drets Humans" (núm. 62, març 2011) amb articles de Giorgio Trucchi sobre projectes turístics en Tela, Hondures, i d'Ernest Cañada sobre drets laborals en el turisme. S'edita en alemany i anglès.

Guatemala: Els Acords de Pau van quedar en paper. Entrevista a Ana Luisa Morales, per Giorgio Trucchi, 29 de desembre de 2011.

Costa Rica: Comunitats costaneres segueixen en lluita, per Ernest Cañada, 25 de desembre de 2011.

El poder del sistema financer sobre els estats, per José Antonio Estévez, 23 de desembre de 2011.

Canvi climàtic: de la retòrica a l'acció conjunta i articulada, per Giorgio Trucchi, 22 de desembre de 2011.

El xou de Durban: Diplomàcia zombie per l'apartheid climàtic, per Joan Buades, 12 de desembre de 2011.

Turisme en àrees rurals, un creixent desafiament, per ALBA SUD i CEDICAR, 28 de novembre de 2011.

Turisme comunitari, un espai en disputa, per Ernest Cañada, 19 de novembre de 2011.

Mediterrània, segle 21: cap a un clima enemic del turisme?, Per Joan Buades, 3 de novembre de 2011.

Cuina a comunitat rural de Masaya, Nicaragua. Fotografia d'Ernest Cañada.

ARTICLES D'OPINIÓ

El turisme de ficció, per Antonio Aledo, 3 de novembre de 2011.

La militarització del Bajo Aguán només porta mort i destrucció, per Giorgio Trucchi, 7 d'octubre de 2011.

Globalització neoliberal i democràcia, per José Antonio Estévez, 3 d'octubre de 2011.

TUI KO: De l'infart del petroli al magnat rus salvador, per Joan Buades, 2 d'octubre de 2011.

Crítica raonada al turisme de masses, entrevista a Rodrigo Fernández Miranda, per Ernest Cañada, 23 de setembre de 2011.

La cara oculta de la Responsabilitat Social Corporativa, per Antonio Aledo, 10 de setembre de 2011.

Reflexions al voltant del turisme de masses, per Joan Buades i Ernest Cañada, 9 de setembre de 2011.

L'actual boom turístic espanyol: res com tenir guerres prop, per Joan Buades, 22 d'agost de 2011.

¿El Turisme Comunitari orientar cap al mercat de renda alta?, Per Ernest Cañada, 16 d'agost de 2011.

Mural a Suchitoto, El Salvador. Fotografia d'Olga Torné.

Més mort, dolor i vergonya institucional al Bajo Aguán, per Giorgio Trucchi, 31 de juliol de 2011.

Corrupció i turisme residencial: l'altra història de la bombolla immobiliària, per Antonio Aledo, 22 de juliol de 2011.

1968: UNESCO & Dominicana (Preparant el gran cop turístic), per Joan Buades, 10 de juliol de 2011.

"Illes del tresor": Silenci, aquí es roba, per Joan Buades, 12 de juny de 2011.

La reconciliació d'Hondures: assassinats i repressió al Bajo Aguán, per Giorgio Trucchi, 6 de juny de 2011.

Conversa sobre la Carta Pastoral crítica amb el desenvolupament turístic a Guanacaste, per Ernest Cañada, 5 de juny de 2011.

Entrevista amb Cristian Alarcón sobre les "maras" a Amèrica Central, per Mariona Ortiz, 1 de juny de 2011.

Mecanisme de Desenvolupament Net (MDN): I els Drets Humans què?, per Giorgio Trucchi, 29 d'abril de 2011.

Turisme residencial fagocita territoris i acumula capital, per Giorgio Trucchi, 18 d'abril de 2011.

És necessari un canvi cultural profund per superar la crisi ecològica?, Per José Antonio Estévez, 3 d'abril de 2010.

Controvèrsia sobre el model turístic dominicà, per Ernest Cañada, 28 de febrer de 2011.

Paradisos turístics, construïts sense drets, per Ernest Cañada, 9 de febrer de 2011.

Sobre el que dona i el que treu el sector turístic, per Jordi Gascón. Ressenya del llibre de Ramiro Fernández Miranda i Rodrigo Ruiz Rubio, *Polítiques públiques, beneficis privats: mecanismes, polítiques i actuacions públiques per a la globalització del turisme*, (Fòrum de Turisme Responsable, Madrid, 2010), 4 de febrer de 2011.

Campanya de rebuig a projectes MDN al Bajo Aguán, per Giorgio Trucchi, 22 de gener de 2011.

Tots els articles d'opinió s'han publicat originalment en la web d'Alba Sud, i després han estat reproduïts a d'altres mitjans com: *Adital*, *Alai*, *Sirel* (òrgan digital de la Rel-UITA), *Fòrum de Turisme Responsable*, *Nicaragua y más* o *Rebelión*, entre molts altres.

Seminaris i tallers

Seminari i cicle de conferències a Nicaragua i Costa Rica sobre turisme residencial, impartides per Antonio Aledo, professor de la Universitat d'Alacant i col.laborador d'ALBA SUD, amb el títol "Balanç i perspectives del Turisme Residencial a Espanya i Amèrica Llatina". Les activitats organitzades van ser:

- **Seminari a la Universidad Centroamericana**, Managua, Nicaragua. Organitzat conjuntament amb el Centro de Análisis Socio Cultural (CASC) de la UCA i la Rel-UITA (30 i 31 de març de 2011).
- **Conferència a la Universidad Autónoma de Nicaragua** (UNAN Managua), organitzat conjuntament amb la Carrera de Turisme Sostenible de la UNAN-Managua (1 d'abril de 2011).
- **Trobada amb empresaris locals de San Juan del Sur**, Nicaragua. Organitzat conjuntament amb la CANTUR de San Juan del Sur (2 d'abril de 2011).
- **Conferència a la Universitat Nacional (UNA)** - Seu Chorotega, Campus Nicoya, Costa Rica. Organitzat conjuntament amb la Facultat Llatinoamericana de Ciències Socials (FLACSO) de Costa Rica, Universitat Nacional de Costa Rica (seu Chorotega), la Federació d'Estudiants de la Universitat Nacional (FEUNA), Pastoral Social Càritas de la Diòcesi de Tilarán - Libèria (4 d'abril de 2011).
- **Conferència a la UNA - Seu Chorotega**, Campus Libèria, Costa Rica. Organitzat conjuntament amb FLACSO CR, UNA Universitat CR Seu Chorotega, Federació d'Estudiants de la Universitat Nacional (FEUNA), Pastoral Social Càritas de la Diòcesi de Tilarán - Libèria.

Facilitació del procés d'Elaboració de Línies Estratègiques i Identitat de la Facultat d'Humanitats i Comunicació de la Universitat Centreamericana (UCA) a Nicaragua. Responsable: Ernest Cañada. Realitzat el 7 i 8 de setembre de 2011 a Sant Marcos, Nicaragua.

Docència en el Cours d'Especialització sobre Turisme Rural Comunitari de la Universitat Nacional del Sud (UNS) a Argentina. Ernest Cañada va impartir el mòdul d'Introducció al Turisme Rural Comunitari durant 3 dies de classes (14, 15 i 16 de setembre de 2011) amb una extensió de 18 hores dins d'aquest curs organitzat pel Departament de Geografia i Turisme de la UNS a Bahía Blanca, amb la col·laboració de la Universitat de les Illes Balears (UIB) i l'Agència Espanyola de Cooperació al Desenvolupament (AECID).

Videoconferència d'Antonio Aledo a la Universitat Nacional, Nicoya, Costa Rica.

Intervencions públiques

Presentació del documental “Y me fui”, organitzat pel Ministeri de Relacions Exteriors de El Salvador, Fundació PRISMA i Alba Sud al Museu Nacional d'Antropologia “David Guzmán”, San Salvador, El Salvador, 29 de novembre de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Videoconferència “Comunicació massiva per al Turisme Rural Comunitari. L'experiència de ACTUAR a Costa Rica”, organitzat per Travolution.org i Centre Cultural Rayen Wekeche en el marc de la Primera Trobada Nacional de Turisme Comunitari, Valle de Elicura, Regió del Bio-Bio, Xile, 18 de novembre de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Conferència “Reconceptualització i dinàmiques recents del Turisme Comunitari a Amèrica Llatina”, organitzat pel Ministeri de Turisme de l'Argentina, Buenos Aires, 11 de novembre de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Conferència “Tendències i dinàmiques de la indústria turística global: implicacions per a una ocupació decent”, organitzat per la Rel-UITA en el marc de la XIV Conferència Regional Llatinoamericana de la UITA, Mar de Plata, Argentina, 10 de novembre de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Presentació del llibre “Turismo placebo”, organitzat per la Rel-UITA en el marc de la XIV Conferència Regional Llatinoamericana de la UITA, Mar de Plata, Argentina, 8 de novembre de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Conferència “Viatjar perdent el Sud: la (ir)responsabilitat social corporativa en el sector turístic”, organitzada per Sodepaz en el marc de la Trobada d'Avaluació de Viatges Solidaris i difosa en vídeo a través del Fòrum de Turisme Responsable, Madrid, 22 d'octubre de 2011. A càrrec de Joan Buades.

"Lujadoras" a Costa de Pájaros, Costa Rica. Fotografia d'Ernest Cañada.

Presentació del llibre "Turismo placebo", organitzat per la Universitat Nacional Autònoma de Nicaragua (UNAN Managua), 6 d'octubre de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Presentació del documental "Y me fui", organitzat pel Servei Jesuïta per a Migrants de la Universitat Centreamericana, Managua, Nicaragua, 30 de setembre de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Conferència "Reptes i aportacions del Turisme Comunitari a Centreamèrica" en el marc del Seminari Internacional "Oportunitats i desafiaments del Turisme Rural i Comunitari a Llatinoamèrica", organitzat per la Universitat de Cuenca, la Pontifícia Universitat Catòlica de l'Equador i la Universitat de les Illes Balears, Quito, Equador, 26, 27 i 28 de setembre de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Presentació del llibre "Turismo placebo", organitzat per la Universitat de El Caribe, Cancún, Mèxic, 16 de juny de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Presentació del llibre "Turismo placebo", organitzat per la Universitat Nacional de Costa Rica - Seu Chorotega, Libèria, 23 de maig de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Presentació del llibre "Turismo placebo", organitzat per la Universitat Nacional Autònoma de Nicaragua - León, 18 de maig de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Participació en la taula rodona de la jornada "Models de desenvolupament immobiliari i turístic: Cap a quin desenvolupament? Taula rodona: Què ha passat a Espanya? Lliçons ... apreses?", Organitzat per Greenpeace, Madrid, 16 de maig de 2011. A càrrec d'Antonio Aledo.

Presentació del llibre "Turismo placebo", organitzat pel Programa de Política General, FLACSO Costa Rica i Alba Sud, San José de Costa Rica, 10 de maig de 2011. A càrrec de Marcela Román, Allen Cordero, Miguel Gutiérrez i Ernest Cañada.

Conferència sobre “L'impacte de les grans cadenes hoteleres internacionals sobre els drets humans”, organitzat per Justícia i Pau, Barcelona, 2 de maig de 2011. A càrrec de Joan Buades.

Conferència: “Estratègies de recerca i comunicació per al desenvolupament. L'experiència d'ALBA SUD”, organitzat per la Facultat d'Humanitats i el Centre d'Anàlisi Soci Cultural de la Universitat Centreamericana (UCA), Managua, Nicaragua. 15 d'abril 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Participació a la taula rodona sobre l'“Impacte del turisme en els països en desenvolupament”, en el marc de la inauguració de l'exposició fotogràfica “Les cares del turisme”, a Carmelites Gallery, organitzada per VIA Plataforma d'Innovació Social, Barcelona, 10 de febrer de 2011. A càrrec de Joan Buades.

Xerrada sobre “Balanç de les polítiques dels governs progressistes d'Amèrica Llatina”, organitzada pel Grup 24 d'Abril i el Centre de Sostenibilitat Territorial (CST), Olot, 27 de gener de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Xerrada sobre “Turisme Comunitari a Centreamèrica” al Centre de Cultura per la Pau Can Jonch, Granollers, organitzat per ALBA SUD amb el suport de la Diputació de Barcelona, 18 de gener de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Xerrada sobre “Turisme Comunitari a Centreamèrica” a la Llibreria Muntanya de Llibres, organitzat per ALBA SUD amb el suport de la Diputació de Barcelona, Vic, 15 de gener de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Conferència sobre “Conflictivitat turística a Centreamèrica. Una proposta d'anàlisi teòric-metodològica” organitzada pel Grup de Recerca en Desigualtats en Salut (GREDS-EMCONET), a l'Edifici França, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, 13 de gener de 2011. A càrrec d'Ernest Cañada.

Pàgina web

Des de juny de 2009 es va posar en marxa la pàgina web d'ALBA SUD (www.albasud.org), disponible en la seva totalitat en castellà o català, i parcialment en anglès. La Web té com a funció posar a disposició pública i difondre les produccions escrites i audiovisuals d'ALBA SUD. A més ha estat concebuda com un portal de difusió d'anàlisis crítiques en matèria de desenvolupament, organitzat temàticament segons els programes de treball d'ALBA SUD.

Durant l'any 2011 es van posar en marxa **4 blocs** personals dels següents autors: Antonio Aledo, Joan Buades, Ernest Cañada i Giorgio Trucchi.

En aquest mateix període, en la secció principal de la web es van publicar **110 noves notícies**, a més de les publicacions i vídeos.

Estudiants a Masaya, Nicaragua. Fotografia d'Ernest Cañada.

Bosque de Cinquera, El Salvador. Fotografia de Fundación PRISMA.

Els nostres serveis

ALBA SUD ofereix múltiples serveis a altres institucions públiques o privades dins d'un marc de coincidència estratègica. En concret:

- Investigacions socials sobre qüestions relacionades amb el desenvolupament.
- Sistematitzacions escrites d'experiències d'intervenció social.
- Acompanyament formatiu per a l'enfortiment institucional.
- Vídeos informatius, institucionals i formatius.
- Materials d'educació per al desenvolupament.
- Avaluacions de projectes de cooperació i polítiques públiques.

Filmació a la Laguna de Apoyo, Nicaragua. Fotografia d'Érica Tomas.

Marxa a favor de la Llei de Territoris Costaners Comunitaris, Nicoya, Costa Rica. Fotografia d'Ernest Cañada.

Institucions col·laboradores

Durant l'any 2011 es van formalitzar relacions i es va procedir a la **signatura de convenis de col·laboració amb 5 institucions i organitzacions**: 1) el Centro de Análisis Socio Cultural (CASC) de la Universitat Centreamericana, situat a Managua, Nicaragua (gener); 2) el Centre per a la Sostenibilitat Territorial, ubicat a Girona (març), 3) el Grup de Recerca en Desigualtats en Salut de la Universitat Pompeu Fabra, ubicat a Barcelona (abril); 4) la Regional Llatinoamericana de la Unió Internacional de Treballadors de l'Alimentació, Agrícoles, Hotels, Restaurants, Tabac i Afins (Rel-UITA), ubicada a Montevideo, Uruguai (novembre); 5)

el Màster en Estudis de Desenvolupament Internacional de la Universitat d'Utrecht, ubicada a Holanda (novembre).

D'altra banda, ALBA SUD es va incorporar al **Fòrum de Turisme Responsable** a l'octubre d'aquest any com a membre de ple dret.

Pintada a Tegucigalpa, Honduras. Foto de Giorgio Trucchi / Rel-UITA

Acte de la Resistencia en Honduras Foto de Giorgio Trucchi / Rel-UITA

Actualment ALBA SUD manté relacions de col·laboració de forma estable amb les següents organitzacions i institucions aliades:

A L'ESTAT ESPANYOL

Acció per un Turisme Responsable (ATR)

Organització amb seu a Barcelona fundada l'any 2002 especialitzada en investigació i denúncia sobre impactes del desenvolupament turístic a nivell internacional.

Centre per a la Sostenibilitat Territorial (CST)

És una associació catalana que promou una "Nova Cultura del Territori". Reuneix entitats ambientalistes i moviments en defensa del territori, professors i investigadors universitaris, agents econòmics i ciutadans en general.

Edualter

Associació amb seu a Barcelona especialitzada en educació per a la pau, la interculturalitat i el desenvolupament. La seva principal activitat és la gestió d'un centre de recursos per Internet.

Entrepobles

Associació amb seu a Barcelona fundada l'any 1987 especialitzada en cooperació internacional al desenvolupament amb treball a Centreamèrica, Carib, zona Andina i Marroc.

Projecte residencial a la Laguna de Apoyo, Nicaragua.
Fotografia d'Álvaro Lenin.

Fòrum de Turisme Responsable

Constituit l'any 2004, està conformat per 8 ONG de l'Estat espanyol preocupades per les conseqüències que el turisme pot tenir en tots els països, especialment del Sud. El Fòrum treballa a favor d'un turisme sostenible i denunciant els impactes negatius dels models turístics dominants.

Grup de Recerca en Desigualtats en Salut (GREEDS-EMCONED) de la Unitat Pompeu Fabra (UPF).

Aquest grup té com a principal objectiu la generació d'informació científica, la transferència de coneixement a la societat i la formació d'investigadors en relació a l'origen, producció i accions polítiques necessàries per conèixer i fer front a les desigualtats socials en salut.

Grup d'Investigació en Sostenibilitat i Territori (GIST) de la Universitat de les Illes Balears (UIB)

Grup universitari de recerca format al Departament de Ciències de la Terra de la UIB especialitzat en geografia regional, sostenibilitat, urbanisme i ordenació del territori.

Mientras Tanto

És una revista fundada el 1980 per Giulia Adinolfi i Manuel Sacristán, que intenta aportar als projectes socialment emancipatoris un referent analític i cultural.

SETEM Comunitat Valenciana

Associació amb seu a València membre de la federació estatal de Setem. Prioritza el treball de sensibilització en relació a la desigualtat socio-ecòmica i les seves causes.

Mural a la Finca Magdalena, Nicaragua. Fotografia d'Ernest Cañada

A NICARAGUA

Xarxa de Consum Solidari

Associació amb seu a Barcelona fundada l'any 1996 especialitzada en comerç just i consum responsable. El comerç just és entès des d'una perspectiva integral, que engloba tot el cicle, des de la producció i comercialització.

Asociación INHIJAMBIA: associació amb seu a Managua fundada l'any 2000 dedicada a l'atenció de nenes, nens, adolescents i joves vivint al carrer en situació de risc d'explotació i abús sexual, drogodependència i extrema vulnerabilitat.

Centro de Análisis Sociocultural de la Universidad Centroamericana (CASC-UCA):

Centre universitari d'investigació especialitzat en anàlisi de les dinàmiques d'integració regional, conflictivitat social i drets humans.

CICUTEC/Enlace: associació amb seu a Managua que aglutina la revista Enlace, fundada el 1989, i la impremta EDISA, fundada en 1993, i que tenen com a finalitat proporcionar revistes i publicacions dirigides a un públic neo-lector, en la seva majoria camperol, sobre la seva realitat quotidiana i oferint recursos per a la millora de les seves condicions de vida.

UNAN-Managua

Universidad Autónoma Nacional de Nicaragua, amb seu a Managua, on col·laborarem amb la Carrera de Turisme Sostenible.

Filmació a Santa Rosa de Lima, El Salvador.
Fotografia de Mercè Pinya.

A EL SALVADOR

Asociación PRO-BÚSQUEDA

Associació de víctimes de la desaparició forçada de nenes i nens durant el conflicte armat al Salvador que promou la reivindicació dels seus drets, mitjançant el coneixement de la veritat, la recuperació de la memòria històrica, l'accés de la justícia i la reparació integral per a les persones desaparegudes i els seus familiars. Va ser fundada a San Salvador l'any 1993.

Confederación de Federaciones de la Reforma Agraria Salvadoreña - CONFRAS

Organització salvadorenca que aglutina a diverses federacions de cooperatives i associacions de dones formades majoritàriament a través de la Reforma Agrària. Treballa donant suport a les cooperatives i s'articula com a una veu única representativa d'aquest sector social.

Fundación PRISMA

Centre d'investigació amb seu a San Salvador dirigit a la revalorització social i ambiental de les comunitats i espais rurals dins dels processos de desenvolupament. El seu àmbit d'actuació comprèn tota Centreamèrica.

Funsalprodese

Organització amb seu a San Salvador sorgida a finals dels anys vuitanta amb el propòsit de coordinar esforços de capacitat i defensa de la llibertat d'expressió i del dret d'organització. Després dels Acords de Pau, Prisma va centrar els seus esforços en la reconstrucció social i el desenvolupament local de les comunitats rurals i urbanes marginades.

ALTRES

CEDICAR

El Centro de Investigación y Capacitación Rural A.C. va ser fundada a Mèxic l'any 1980 i està especialitzat en la realització d'estudis sobre el món rural mexicà, en col·laboració amb diverses universitats, i l'acompanyament en processos de base comunitària i camperola.

Màster en Estudis de Desenvolupament Internacional, Universitat d'Utrecht, Holanda.

Rel-UITA – Regional Latinoamericana de la Unión Internacional de Trabajadores de la Alimentación, Agrícolas, Hoteles, Restaurantes, Tabaco y Afines. Federació regional de sindicats amb seu a Montevideo, Uruguai.

Nena amb gat a la Laguna de Apoyo, Nicaragua.
Fotografia d'Ernest Cañada.

Alba Sud *

investigació i comunicació per al desenvolupament

www.albasud.org